

Arrest

nr. 319 296 van 24 december 2024
in de zaak RvV X / XI

Inzake: 1. X
2. X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat O. TODTS
Henri Jasparlaan 128
1060 BRUSSEL

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE XIde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X en X, die verklaren van Moldavische nationaliteit te zijn, op 29 mei 2024 hebben ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 24 april 2024.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 21 augustus 2024 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 17 september 2024.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken V. HOEFNAGELS.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partijen en hun advocaat O. TODTS. Verwerende partij is niet verschenen, noch vertegenwoordigd.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

Eerste verzoekende partij, die verklaart van Moldavische nationaliteit te zijn, dient een verzoek om internationale bescherming in op 6 december 2022 in eigen naam en in naam van haar minderjarige dochter, tweede verzoekende partij.

Op 28 maart 2024 wordt eerste verzoekende partij gehoord door het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: het CGVS), bijgestaan door een tolk die het Russisch machtig is en in aanwezigheid van haar advocaat.

Op 24 april 2024 neemt de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) de beslissing tot weigering van de vluchtelingenstatus en tot weigering van de subsidiaire beschermingsstatus. Dit is de bestreden beslissing.

A. Feitenrelaas

U verklaarde een Moldaafs staatsburger van Roma origine te zijn. U bent geboren en getogen in Otaci. Tien jaar geleden is uw echtgenoot overleden. Na zijn overlijden bent u met uw twee kinderen teruggekeerd naar uw ouderlijke huis. Uw vader is in 2020 overleden aan corona. Op 22 september 2021 is ook uw moeder overleden.

U bevond zich in Moldavië in een moeilijke economische situatie en ondervond discriminatie. Een jaar na het overlijden van uw echtgenoot heeft u geprobeerd om hulp te krijgen van de overheid omdat u weduwe bent. Ze gaven u de hulp echter niet, omdat u nooit officieel getrouwd bent geweest en u dus geen huwelijksakte kon voorleggen.

U wilde uw kinderen inschrijven in de school van Otaci. De leerkrachten vroegen per kind een bedrag van 400 lei om het klaslokaal in orde te brengen. U had dit geld niet. U had ook geen geld om materiaal te kopen voor de kinderen. Daardoor konden uw kinderen niet naar school gaan. In 2018 probeerde u zich te registreren op de 'jobmarkt' om zo werk te vinden. Tijdens de registratie hadden ze echter uw voornaam verkeerd genoteerd, waardoor u niet geregistreerd kon worden. U heeft nadien niet opnieuw geprobeerd om u te laten registreren. Omwille van corona werden de Roma's in uw regio niet toegelaten in het medische centrum. Ze werden enkel via het raam te woord gestaan, terwijl de Moldaviërs via een achteringang wel binnen mochten.

In augustus 2021 was er een conflict tussen Moldaviërs en Roma's waarbij de Moldaviërs met stenen gooiden. Uw dochter was op weg naar de winkel toen een steen op haar rug belandde. In deze periode vond er ook een incident plaats met uw buurman M. Hij drinkt veel en was in dronken toestand met een mes naar jullie huis gekomen. Hij bonkte met het mes op de poort van de omheining. U dreigde ermee de politie te bellen maar zag er uiteindelijk van af.

Nadat de oorlog tussen Rusland en Oekraïne was gestart, viel er een aantal keer een bom bij jullie in de regio. Recent vernam u via het nieuws dat er spanningen zijn in Transnistrië. U vreest dat er een oorlog zal uitbreken. U kan niet terugkeren naar Moldavië omdat u geen plaats heeft om te wonen en er niemand is om u te beschermen. U bent immers alleenstaande moeder en uw ouders zijn overleden.

In 2017 verliet u voor de eerste keer Moldavië om in een Europees land asiel aan te vragen. U vroeg asiel aan in Duitsland en na meerdere weigeringen keerde u terug naar Moldavië. In april 2019 deed u een asielaanvraag in Nederland en nadien in Frankrijk. In mei 2020 keerde u terug naar Moldavië waar u verbleef tot december 2021. U vroeg op 17 december 2021 asiel aan in Oostenrijk. U kreeg een negatieve beslissing en op 5 juli 2022 verzocht u opnieuw om internationale bescherming in Duitsland. Het werd geweigerd waarna u doorreisde naar België. U kwam aan in België op 4 december 2022 en verzocht twee dagen later om internationale bescherming bij de asielinstanties.

Ter ondersteuning van uw asielaanvraag legt u een origineel document neer over de opleiding die u momenteel volgt.

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofde heeft kunnen vaststellen.

Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Uit uw verklaringen blijkt dat u in België een verzoek om internationale bescherming hebt ingediend omdat discriminatie ondervond in uw dagelijkse leven omwille van uw Roma-origine, u geen plaats hebt om te wonen in Moldavië en u de oorlog in Oekraïne en een toekomstige oorlog in Transnistrië vreest. (notities persoonlijk onderhoud (npo) p. 5, 6, 9) Na analyse door het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen dient te worden vastgesteld dat u niet aannemelijk heeft gemaakt dat u in Moldavië een gegronde vrees dient te koesteren voor vervolging in de zin van de conventie van Genève, of dat u er een reëel risico zou lopen op het lijden van ernstige schade zoals bepaald in de definitie van subsidiaire bescherming.

*U verklaarde tot de Roma-minderheid in Moldavië te behoren. (npo p. 3) De informatie beschikbaar op het Commissariaat-generaal (zie de **COI Focus. Moldavië. De Roma-minderheid van 1 maart 2022**, toegevoegd aan het administratief dossier), toont aan dat heel wat Roma in Moldavië zich, zoals elders in Europa, in een moeilijke socio-economische situatie bevinden en op meerdere vlakken discriminatie kunnen ondervinden. Deze situatie is evenwel het gevolg van een samenloop van diverse factoren en kan niet worden herleid tot één enkel gegeven of de loutere etnische origine en vooroordelen die bestaan tegenover de Roma. Onder meer de algemene precaire economische toestand in Moldavië, culturele tradities waardoor Roma-kinderen in het algemeen en meisjes in het bijzonder niet naar school worden gestuurd of al vroeg van school worden gehaald, wantrouwen vanuit de Roma-bevolking ten aanzien van niet-Roma medeburgers en wantrouwen tegenover de overheid spelen eveneens een rol.*

De Moldavische overheid laat zich evenwel niet in met een actief repressiebeleid ten aanzien van minderheden, onder wie Roma, en haar beleid is gericht op de integratie van minderheden en niet op discriminatie of vervolging. Algemeen genomen is het kader voor de bescherming van de rechten van minderheden in Moldavië aanwezig en worden de rechten van de minderheden er ook gerespecteerd. De mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa schrijft in een rapport van maart 2020 dat de Moldavische autoriteiten, met ondersteuning vanuit internationale organisaties, de voorbije jaren inspanningen hebben geleverd om de inclusie van Roma in de maatschappij te verbeteren. Dat deden zij aan de hand van nationale actieplannen. Het eerste actieplan voor de periode 2011-2015 beoogde de introductie van bemiddelaars van de Roma-gemeenschap (community mediators). Het tweede actieplan voor de periode 2016-2020 legde de focus op onderwijs, tewerkstelling, huisvesting, sociale bescherming, cultuur, gemeenschapsontwikkeling en deelname aan de besluitvorming. Het derde actieplan voor de periode 2021-2024 is onder andere gericht op de bestrijding van discriminatie met behulp van de Equality Council en de Audiovisual Council (die reageert op haatspraak in de media). De Moldavische ngo Roma National Center (Centrul Național al Romilor, CNR) voert een project uit dat ondersteund wordt door de Raad van Europa om ervoor te proberen zorgen dat Roma (en andere etnische minderheden) die het slachtoffer zijn van discriminatie, haatspraak en/of haatmisdrijven een betere toegang krijgen tot het rechtswezen en kunnen rekenen op gratis rechtsbijstand, advies en geschillenbeslechting. Ofschoon meer aandacht dient uit te gaan naar de concrete implementatie van dergelijke strategieën, werd dankzij diverse initiatieven toch reeds vooruitgang geboekt. Zo noteerde de Internationaal Labour Organization in een rapport van 2018 dat de aanstelling van een Roma als raadgever voor de eerste minister in sociale kwesties in 2012 een positief signaal was. Recent stelde de mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa een verbetering vast wat betreft de toegang tot onderwijs voor Roma-kinderen, wat grotendeels te danken is aan het werk van de Roma-bemiddelaars en civil society. Er dient benadrukt te worden dat de integratie van Roma onder meer in het onderwijs en op de arbeidsmarkt en de verbetering van hun levensomstandigheden niet van de ene op de andere dag gerealiseerd kunnen worden, doch een werk van lange adem betreffen. Er kan in dit verband evenwel niet voorbijgegaan worden aan het feit dat hiertoe de afgelopen jaren in Moldavië diverse stappen werden ondernomen.

Er kan hieruit geconcludeerd worden dat mogelijke gevallen van discriminatie binnen de Moldavische context in het algemeen niet beschouwd kunnen worden als een vervolging in de zin van de Conventie van Genève. Om te oordelen of discriminatoire maatregelen op zich een vervolging in de zin van de Conventie betekenen, dienen immers alle omstandigheden in overweging te worden genomen. Het ontzeggen van bepaalde rechten en een discriminerende bejegening houden op zich geen vervolging in vluchtelingenrechtelijke zin in. Om tot de erkenning van de status van vluchteling te leiden, moeten de deprivatie van rechten en de discriminatie van dien aard zijn dat zij aanleiding geven tot een toestand die gelijkgeschakeld kan worden met een vrees in vluchtelingenrechtelijke zin. Zulks houdt in dat de gevreesde problemen dermate systematisch en ingrijpend zijn dat fundamentele mensenrechten worden aangetast waardoor het leven in het land van herkomst ondraaglijk wordt. Eventuele problemen van discriminatie in Moldavië hebben echter niet die aard, intensiteit en draagwijdte om als vervolging te worden beschouwd, tenzij eventueel in bijzondere, zeer uitzonderlijke omstandigheden.

Bovendien kan geenszins zonder meer afgeleid worden dat de Moldavische autoriteiten niet bij machte of onwillig zijn om in deze problematiek op te treden en bescherming te bieden. Naast een klacht bij de politie, bestaat de mogelijkheid om andere kanalen aan te spreken om eventuele gevallen van discriminatie aan te kaarten. Zo kan de Moldavische ombudsman aanvragen van individuen met betrekking tot schendingen van mensenrechten en vrijheden onderzoeken en is het mogelijk om via de website van de Equality Council een klacht in te dienen over discriminatie. Voorts zijn er verschillende Roma-organisaties actief in Moldavië. Enkele van deze organisaties hebben zich verenigd onder de Voice of Roma Coalition of Coalita Vocea Romilor. Deze organisaties monitoren de implementatie van de verschillende actieplannen en streven ernaar om de situatie voor Roma te verbeteren en komen op voor hun rechten.

Bijgevolg dient u in concreto aannemelijk te maken dat er in uw hoofde sprake is van een gegronde vrees voor vervolging, dan wel een reëel risico op het lijden van ernstige schade. U slaagde hier echter niet in. U gaf een aantal voorbeelden van hoe u in het dagdagelijkse leven discriminatie ondervond. U vertelde dat Roma's in de regio niet toegelaten werden tot het medische centrum, dat zij te woord gestaan werden via het raam. Dit in tegenstelling tot de Moldaviërs, die via de achteringang wel toegelaten werden in het ziekenhuis. (npo p. 8) Deze situatie kaderde echter in context van de coronapandemie, toen er overal ter wereld bepaalde voorschriften golden. U zei immers dat de situatie normaal was toen er geen corona was. Jullie wachtten toen in de rij zoals gewoonlijk en gingen vervolgens naar binnen. (npo p. 9) Er is hier dus geen sprake van gerichte discriminatie op het vlak van gezondheidszorg, maar eerder een specifieke en tijdelijke situatie waarin bepaalde veiligheidsvoorschriften van kracht waren. U toonde tijdens het persoonlijk onderhoud drie video's over het conflict tussen Moldaviërs en Roma's dat zich afspeelde in de zomer van 2021 waarbij er een steen op de rug van uw dochter belandde. U was zelf echter niet aanwezig tijdens dit incident. (npo p. 3, 4, 9) Het feit dat er een conflict was tussen de twee groepen, toont evenwel niet aan dat er in uw hoofde een gegronde vrees op vervolging in.

Naast bovenstaande, haalde u ook een aantal socio-economische motieven aan – zijnde het feit dat u geen inkomen had, geen job, dat uw kinderen daardoor ook niet naar school konden en dat u geen huis heeft om naar terug te keren. – Een jaar na het overlijden van uw echtgenoot heeft u geprobeerd om hulp te krijgen van de overheid omdat u weduwe bent en alleenstaande moeder. Ze gaven u de hulp echter niet, omdat u nooit officieel getrouwd bent geweest en u dus geen huwelijksakte kon voorleggen. U verklaarde dat de overheid wel hun eigen mensen helpt. Echter, uit uw verklaringen blijkt dat het probleem de afwezigheid was van een huwelijksakte, en niet uw etnische achtergrond. (npo p. 7, 10, 11)

U had geen inkomen in Moldavië nadat uw man overleed. Roma worden niet aangenomen en krijgen geen werk omdat ze niet geschoold zijn. (npo p. 5) In 2018 probeerde u zich te registreren op de 'jobmarkt' om werk te vinden. U gaf initieel aan dat ze u nooit hebben geholpen, 'ze zijn zo niet'. (npo p. 7) Later bleek echter dat er sprake was van een fout in de administratie waardoor u niet correct werd geregistreerd. Men vertelde u dat u de registratieprocedure opnieuw moest doorlopen, maar dat heeft u niet gedaan. (npo p. 7, 10, 11) Er kan niet gesteld worden dat u hier niet geholpen werd omdat ze dat niet zouden willen omwille van uw Roma-achtergrond. Het gaat eerder om een administratief proces dat doorlopen diende te worden, waarvan u ook op de hoogte werd gesteld. Uiteindelijk was het aan u om de nodige stappen te ondernemen om zich te registreren op de jobmarkt en op die manier uw kansen te vergroten om een job te vinden.

U heeft geprobeerd om uw kinderen in te schrijven in de school van Otaci. Tijdens de oudervergadering gaf de leerkracht aan dat alle ouders per kind 400 lei moesten geven om de klaslokalen in orde te brengen. U had dit bedrag echter niet, waardoor u uw kinderen uiteindelijk niet naar school stuurde. (npo p. 7, 8) Uit uw verklaringen wordt duidelijk dat de leerkrachten aan iedereen 400 lei vroegen en dat dit geen uiting van discriminatie was. Het is uiteraard betreurenswaardig dat u omwille van uw financiële situatie uw kinderen niet naar school kon sturen, maar het is niet zo dat uw kinderen geen toegang hadden tot het onderwijs omwille van hun Roma-achtergrond op zich.

Waar u stelde dat u in Moldavië geen plaats hebt om te wonen, gezien uw ouderlijke huis de eigendom van uw jongste broer is geworden en gezien het huis in slechte staat is (npo p. 6), zij er vooreerst op gewezen dat u met geen enkel stuk aantoonde dat uw ouderlijke huis daadwerkelijk onbewoonbaar is. Daarenboven heeft u de laatste tien jaar in Moldavië steeds in dat huis gewoond, ook na het overlijden van uw moeder, tot aan uw vertrek naar Oostenrijk in december 2021. (npo p. 5, 6) Volledigheidshalve kan nog toegevoegd worden dat het al dan niet hebben van een woonplaats een kwestie is die vreemd is aan de conventie van Genève. Door uw bewering dat u geen plaats hebt om naar terug te keren in Moldavië, maakt u dus geen nood aan internationale bescherming aannemelijk.

In de zomer van 2021 vond er een incident plaats met uw buurman. Hij kwam in dronken toestand met een mes op jullie poort bonken. U riep hem toe dat u de politie zou bellen als hij niet zou vertrekken. Uiteindelijk heeft u niet gebeld. (npo p. 8) Deze gebeurtenis is niet zwaarwichtig of ernstig genoeg zodat er sprake zou zijn van vervolging in de vluchtelingrechtelijke zin, noch ernstige schade veroorzaakt zoals bedoeld in de context van subsidiaire bescherming. Daar komt nog bij dat indien u vond dat u gevaar liep, u beroep had kunnen doen op de politie. Uit uw verklaringen bleek dat u het zelf niet nodig achtte dat te doen. (npo p. 8)

*U haalde een vrees aan voor een toekomstige oorlog in Transnistrië. Via het nieuws vernam u dat er spanningen zijn en dat er oorlog zal uitbreken. (npo. 9) Er dient te worden vastgesteld dat **uw vrees voor het risico dat er een conflict uitbreekt in Moldavië, uitsluitend gebaseerd is op veronderstellingen van uw kant**. U levert namelijk geen enkel tastbaar bewijs dat erop wijst dat het huidige conflict in Oekraïne zich naar het Moldavische grondgebied zou kunnen uitbreiden.*

*Het Commissariaat-generaal wijst erop dat **het niet de taak van de asielinstanties is om in abstracto, op louter hypothetische basis te beslissen**: de verzoeker moet in concreto bewijzen dat hij persoonlijk een gegronde vrees voor vervolging koestert of een reëel risico op ernstige schade loopt, of dat hij behoort tot een groep die volgens de beschikbare informatie over zijn land systematisch wordt blootgesteld aan dergelijke vervolging of schade. Bijgevolg kan uw vrees voor een gewapend conflict in Moldavië door het Commissariaat-generaal niet als gegrond worden beschouwd.*

Nadat de oorlog in Oekraïne uitbrak, is er een paar keer een raket beland op Moldavisch grondgebied, in uw regio. (npo p. 9) Naast de erkenning van de vluchtelingenstatus, kan aan een verzoeker om internationale bescherming door het CGVS de subsidiaire beschermingsstatus toegekend worden ingevolge de algemene situatie in zijn regio van herkomst. Het CGVS benadrukt in dit verband dat artikel 48/4, § 2, c) van de Vreemdelingenwet slechts beoogt bescherming te bieden in de uitzonderlijke situatie waarin de mate van willekeurig geweld in het aan de gang zijnde gewapend conflict in het land van herkomst dermate hoog is dat er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat een burger die terugkeert naar het betrokken land of, in voorkomend geval, naar het betrokken gebied, louter door zijn aanwezigheid aldaar een reëel risico loopt op de in voornoemd artikel van de vreemdelingenwet bedoelde ernstige bedreiging van diens leven of persoon. Het grondgebied van Moldavië is echter geen betrokken gebied in de oorlog tussen Rusland en Oekraïne. Er kan niet gesteld worden dat u door in Moldavië te wonen een reëel risico loopt op willekeurig geweld dat zou overwaaien van Oekraïne.

Uit hetgeen hieraan vooraf gaat, blijkt dat ten aanzien van u geen gegronde vrees in de zin van de Vluchtelingenconventie kan worden vastgesteld, noch het bestaan van zwaarwegende gronden die erop zouden wijzen dat u in geval van terugkeer naar uw land een reëel risico zou lopen op ernstige schade zoals beschreven in de definitie van de subsidiaire bescherming.

Het document over uw opleiding in België is niet van dien aard dat het bovenstaande beslissing en beoordeling kan wijzigen. Het bevat immers geen informatie betreffende de door u ingeroepen vrees ten aanzien van uw herkomstland.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, kom ik tot de vaststelling dat u niet als vluchteling in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet kan worden erkend. Verder komt u niet in aanmerking voor subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet.”

2. Het verzoekschrift

In een enig middel voeren verzoeksters de schending aan van artikel 1A(2) van het Internationaal Verdrag betreffende de Status van Vluchtelingen, ondertekend te Genève op 28 juli 1951 en goedgekeurd bij wet van 26 juni 1953 (hierna: het Vluchtelingenverdrag), van de artikelen 48/3, 48/4, 48/5, 48/6, 48/7 en 62 van de Vreemdelingenwet, van de artikelen 4 en 23 en volgende van de richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (herschikking) (hierna: richtlijn 2011/95/EU), van de artikelen 15, 16 en 17 van de richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming (herschikking) (hierna: richtlijn 2013/32/EU), van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet (gelijkheidsbeginsel), van artikel 47 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (hierna: het Handvest) en van het administratief rechtsbeginsel van de zorgvuldige voorbereiding van bestuurshandelingen.

Verzoeksters betwisten de motieven van de bestreden beslissing. Ze vragen in hoofdorde om de bestreden beslissing te hervormen en hen de vluchtelingenstatus toe te kennen, in ondergeschikte orde, de subsidiaire beschermingsstatus te verlenen en, in uiterst ondergeschikte orde, om de bestreden beslissing te vernietigen en het dossier terug te sturen naar het CGVS voor verder onderzoek.

Verzoeksters voegen volgende nieuwe stavingstukken toe bij het verzoekschrift:

- Twee foto's van hun huis
- E-mail van tweede verzoekende partij om gehoord te worden d.d. 5 maart 2024
- Europees Roma-rechtencentrum, *Roma-rechten in de tijd van Covid*, september 2020, <http://www.errc.org/reports--submissions/roma-rights-in-the-time-of-covid>

- Europese Commissie tegen racisme en onverdraagzaamheid, *ECRI's conclusies over de uitvoering van aanbevelingen met een tussentijdse follow-up gericht aan de Republiek Moldavië*, mei 2021, <https://www.coe.int/fr/web/european-commission-against-racism-and-intolerance/republic-of-moldova>.

3. Aanvullende nota

Op 10 september 2024 maakt de commissaris-generaal, overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, een aanvullende nota over waarin gerefereerd wordt aan de volgende rapporten (met verwijzing naar weblink):

- *COI Focus. Moldavië. De Roma-minderheid* van 4 maart 2022
- *COI Focus. Moldavië. Algemene situatie* van 22 februari 2024.

4. Voorafgaand

4.1. Bevoegdheid

Inzake beroepen tegen de beslissingen van de commissaris-generaal beschikt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) over volheid van rechtsmacht. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingsdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van een Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl.St. Kamer 2005-2006*, nr. 2479/001, p. 95-96 en 133). Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van de verzoeker daarop. Hij dient verder niet op elk aangevoerd argument in te gaan.

De Raad is het enige rechtscollege dat bevoegd is om kennis te nemen van de beroepen ingediend tegen de beslissingen van de commissaris-generaal. In toepassing van de richtlijn 2011/95/EU moet de Raad zijn bevoegdheid uitoefenen op een wijze die tegemoet komt aan de verplichting om 'een daadwerkelijk rechtsmiddel bij een rechterlijke instantie' te voorzien in de zin van artikel 46 van de richtlijn 2013/32/EU. Hieruit volgt dat wanneer de Raad een beroep onderzoekt dat werd ingediend op basis van artikel 39/2, § 1 van de Vreemdelingenwet, hij gehouden is de wet uit te leggen op een manier die conform is aan de vereisten van een volledig en ex nunc onderzoek die voortvloeien uit artikel 46, § 3 van de richtlijn 2013/32/EU.

Op grond van artikel 49/3 van de Vreemdelingenwet worden de verzoeken om internationale bescherming hierna bij voorrang onderzocht in het kader van het Vluchtelingenverdrag, zoals bepaald in artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet, en vervolgens in het kader van artikel 48/4 van dezelfde wet. De Raad moet daarbij een gemotiveerd arrest vellen dat aangeeft om welke redenen een verzoeker om internationale bescherming al dan niet voldoet aan de criteria zoals bepaald in de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet.

4.2. Bewijslast en samenwerkingsplicht

Het wettelijke kader omtrent de bewijslast wordt heden uiteengezet in de artikelen 48/6 en 48/7 van de Vreemdelingenwet, die de omzetting betreffen van artikel 4 van de richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, lid 1 van de richtlijn 2013/32/EU en bijgevolg in het licht van deze Unierechtelijke bepaling dienen gelezen te worden.

De in artikel 4 van de richtlijn 2011/95/EU vervatte 'beoordeling van feiten en omstandigheden' in het kader van een onderzoek naar aanleiding van een verzoek om internationale bescherming, verloopt in twee onderscheiden fasen.

De eerste fase betreft de vaststelling van de feitelijke omstandigheden die bewijselementen tot staving van het verzoek kunnen vormen. De in artikel 4, lid 1 van de richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, lid 1 van de richtlijn 2013/32/EU beoogde samenwerkingsplicht houdt in dat het in beginsel aan de verzoeker om internationale bescherming toekomt om alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek, zoals vermeld in artikel 48/6, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, zo spoedig mogelijk aan te brengen. Hij moet een inspanning doen om dit verzoek te onderbouwen, onder meer aan de hand van verklaringen, schriftelijke bewijzen, zoals documenten en stukken, of ander bewijsmateriaal. Indien de door verzoeker aangevoerde elementen om welke reden ook niet volledig, actueel of relevant zijn, is het aan de met het onderzoek belaste instanties om

actief met de verzoeker samen te werken om alle elementen te verzamelen die het verzoek kunnen staven. Daarnaast dienen deze instanties ervoor te zorgen dat nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld over de algemene situatie in het land van herkomst en, waar nodig, in landen van doorreis.

De tweede fase betreft de beoordeling in rechte van deze gegevens door de met het onderzoek belaste instanties, waarbij wordt beslist of, in het licht van de feiten die een zaak kenmerken, is voldaan aan de materiële voorwaarden, omschreven in de artikelen 48/3 of 48/4 van de Vreemdelingenwet, voor de toekenning van internationale bescherming. Dit onderzoek van de gegrondheid van het verzoek behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van de met het onderzoek belaste instanties zodat in deze fase een samenwerkingsplicht niet aan de orde is (HvJ 22 november 2012, C-277/11, *M.M.*, punten 64-70).

De beoordeling van een verzoek om internationale bescherming moet plaatsvinden op individuele wijze. Overeenkomstig artikel 48/6, § 5 van de Vreemdelingenwet moet, naast de door de verzoeker afgelegde verklaringen en overgelegde documenten, ook onder meer rekening worden gehouden met alle relevante informatie in verband met het land van herkomst op het tijdstip waarop een beslissing inzake het verzoek wordt genomen, met inbegrip van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die gelden in het land van herkomst en de wijze waarop deze worden toegepast. Consistentie, voldoende detaillering en specificiteit alsook voldoende aannemelijkheid vormen indicatoren op basis waarvan de geloofwaardigheid van de verklaringen kan worden beoordeeld, rekening houdend met de individuele omstandigheden van de betrokken verzoeker. Twijfels over bepaalde aspecten van een relaas ontslaan de bevoegde overheid niet van de opdracht de vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade betreffende die elementen waarover geen twijfel bestaat te toetsen. Het moet in deze evenwel gaan om die elementen die de nood aan internationale bescherming kunnen rechtvaardigen.

Wanneer een verzoeker bepaalde aspecten van zijn verklaringen niet staft met schriftelijke of andere bewijzen, dan bepaalt artikel 48/6, § 4 van de Vreemdelingenwet dat deze aspecten geen bevestiging behoeven indien is voldaan aan de volgende cumulatieve voorwaarden:

- a) de verzoeker heeft een oprechte inspanning geleverd om zijn verzoek te staven;*
- b) alle relevante elementen waarover de verzoeker beschikt, zijn voorgelegd, en er is een bevredigende verklaring gegeven omtrent het ontbreken van andere bewijskrachtige elementen;*
- c) de verklaringen van de verzoeker zijn samenhangend en aannemelijk bevonden en zijn niet in strijd met de algemene en specifieke informatie die gekend en relevant is voor zijn verzoek;*
- d) de verzoeker heeft zijn verzoek om internationale bescherming zo spoedig mogelijk ingediend, of hij heeft goede redenen kunnen aanvoeren waarom hij nagelaten heeft dit te doen;*
- e) de algemene geloofwaardigheid van de verzoeker is komen vast te staan.”*

5. Beoordeling in het licht van de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet

5.1. Aan de formele motiveringsplicht, zoals voorgeschreven in artikel 62, § 2, eerste lid van de Vreemdelingenwet en in de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, is voldaan. Deze formele motiveringsplicht heeft tot doel de betrokkene een zodanig inzicht in de motieven van de beslissing te verschaffen, dat hij in staat is te weten of het zin heeft zich tegen die beslissing te verweren met de middelen die het recht hem verschaft (RvS 2 februari 2007, nr. 167.408; RvS 15 februari 2007, nr. 167.852). Uit de bewoordingen van het verzoekschrift blijkt dat verzoeksters de motieven van de bestreden beslissing volledig kennen en inhoudelijk aanvechten. Zij maken verder niet duidelijk op welk punt deze motivering hen niet in staat stelt te begrijpen op welke juridische en feitelijke gegevens de bestreden beslissing is genomen derwijze dat hierdoor niet zou zijn voldaan aan het hiervoor uiteengezette doel van de formele motiveringsplicht. De Raad stelt vast dat verzoeksters in wezen de schending van de materiële motiveringsplicht aanvoeren.

De materiële motiveringsplicht, de vereiste van deugdelijke motieven, houdt in dat een administratieve rechtshandeling, in casu de bestreden beslissing van de commissaris-generaal, op motieven moet steunen waarvan het feitelijk bestaan naar behoren is bewezen en die in rechte ter verantwoording van de beslissing in aanmerking kunnen genomen worden. Dit onderdeel van het middel zal dan ook vanuit dit oogpunt worden onderzocht.

5.2. Dient vooreerst te worden vastgesteld dat verzoeksters de bestreden beslissing in het geheel niet aanvechten of betwisten waar terecht wordt gesteld dat er in hun hoofde geen bijzondere procedurele noden konden worden vastgesteld, dat redelijkerwijze kan worden aangenomen dat hun rechten werden gerespecteerd en dat zij konden voldoen aan hun verplichtingen.

5.3. Uit hun verklaringen blijkt dat verzoeksters hun land van herkomst hebben verlaten omdat zij discriminatie in hun dagelijks leven omwille van hun Roma-origine ondervonden, omdat zij geen plaats hadden om te wonen in Moldavië en omdat zij de oorlog in Oekraïne en een toekomstige oorlog in Transnistrië vrezen. Voor de samenvatting van het vluchtrelaas verwijst de Raad naar het feitenrelaas in de bestreden beslissing, waarvan de uiteenzetting niet wordt betwist door verzoeksters.

5.4. In de bestreden beslissing heeft de commissaris-generaal op uitgebreide wijze vastgesteld dat verzoeksters het niet aannemelijk maken dat zij een gegronde vrees voor vervolging zoals bedoeld in het Vluchtelingenverdrag hebben, noch dat zij in geval van terugkeer naar Moldavië een reëel risico op het lijden van ernstige schade zoals bepaald in de definitie van subsidiaire bescherming lopen. De commissaris-generaal stelt op goede gronden het volgende vast:

(A) Wat betreft hun problemen omwille van hun Roma-origine stelt de commissaris-generaal dat (i) hoewel uit de beschikbare landeninformatie blijkt dat heel wat Roma in Moldavië zich in een moeilijke socio-economische situatie bevinden en op meerdere vlakken discriminatie kunnen ondervinden, eventuele problemen van discriminatie in de Moldavische context niet die aard, intensiteit en draagwijdte hebben om als vervolging te worden beschouwd, tenzij eventueel in bijzondere, zeer uitzonderlijke omstandigheden; (ii) uit deze informatie evenmin zonder meer kan worden afgeleid dat de Moldavische autoriteiten niet bij machte of onwillig zijn om in deze problematiek op te treden en bescherming te bieden; (iii) verzoeksters er niet in slagen om in concreto een gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op het lijden van ernstige schade aannemelijk te maken; in casu blijkt uit de door hun aangehaalde problemen van toegang tot gezondheidszorg, tot de arbeidsmarkt, tot onderwijs en tot de woonmarkt, geen uiting van gerichte discriminatie omwille van hun Roma-origine; (iv) het incident met de buurman is onvoldoende zwaarwichtig of ernstig om als vervolging of ernstige schade te worden beschouwd en bovendien hebben verzoeksters nagelaten de bescherming van de politie in te roepen;

(B) Wat betreft hun vrees voor het risico dat er een conflict uitbreekt in Moldavië stelt de commissaris-generaal dat deze vrees uitsluitend is gebaseerd op veronderstellingen die door geen enkel objectief element worden gestaafd; Verzoeksters moeten in concreto bewijzen dat zij persoonlijk een gegronde vrees voor vervolging koesteren of een reëel risico op ernstige schade lopen, waar zij niet in slagen; Hun vrees voor een gewapend conflict in Moldavië wordt als niet gegrond beschouwd;

(C) Een reëel risico op ernstige schade met toepassing van artikel 48/4, § 2, c) van de Vreemdelingenwet wordt evenmin vastgesteld;

(D) Het door verzoeksters neergelegde document over de opleiding van eerste verzoekende partij in België kan bovenstaande vaststellingen niet wijzigen.

In de bestreden beslissing wordt op omstandige wijze gemotiveerd aangaande bovenvermelde vaststellingen. Deze motieven vinden steun in het administratief dossier, hebben betrekking op de kern van het vluchtrelaas en zijn pertinent alsook draagkrachtig. Het komt de verzoeksters toe om deze motieven aan de hand van concrete elementen en argumenten in een ander daglicht te plaatsen. De Raad stelt vast dat verzoeksters er in voorliggend verzoekschrift niet in slagen om voormelde motieven uit de bestreden beslissing te verklaren of te weerleggen.

5.5. In hun verzoekschrift betwisten verzoeksters de analyse van de commissaris-generaal met betrekking tot de situatie van Roma in Moldavië. Ze werpen op dat de Moldavische autoriteiten weliswaar verschillende actieplannen hebben opgezet om de integratie van Roma in de samenleving te verbeteren maar dat deze niet effectief zijn deels vanwege een gebrek aan financiële middelen en deels vanwege het gebrek aan bewegingsruimte van de ingestelde ombudsmannen in hun mogelijkheden om te overleggen met de lokale en bestuurlijke autoriteiten. Ze stellen dat de informatie van de COI Focus van maart 2022 de problemen van toegang tot de gezondheidszorg en werkgelegenheid bevestigen en in het bijzonder de dubbele discriminatie als Roma en als vrouw. Ze verwijzen naar rapporten, opgesteld in 2020 en 2021 door ERRC en ECRI (bijlagen bij het verzoekschrift), om het gebrek aan doeltreffendheid van de stappen die Moldavië heeft ondernomen om de discriminatie van Roma te bestrijden, aan te tonen. Tot slot verwijzen verzoeksters naar de actuele COI Focus van 24 februari 2024 die de systematische omvang van de discriminatie van Roma, in het bijzonder van vrouwen, vermeldt.

Wat betreft de Roma-origine van verzoeksters en de door hun aangehaalde problemen van discriminatie, wijst de Raad erop dat in de bestreden beslissing erkend wordt dat heel wat Roma in Moldavië zich in een moeilijke socio-economische situatie bevinden en op meerdere vlakken discriminatie ondervinden, doch wordt er tevens op gewezen en uitgebreid gemotiveerd dat deze situatie *“evenwel het gevolg is van een samenloop van diverse factoren en niet kan niet worden herleid tot één enkel gegeven of de loutere etnische origine en vooroordelen die bestaan tegenover de Roma. Onder meer de algemene precaire economische toestand in Moldavië, culturele tradities waardoor Romakinderen in het algemeen en meisjes in het bijzonder niet naar school worden gestuurd of al vroeg van school worden gehaald, wantrouwen vanuit de Roma-bevolking ten aanzien van niet-Roma medeburgers, wantrouwen tegenover de overheid, spelen eveneens een rol. De Moldavische overheid laat zich evenwel niet in met een actief repressiebeleid ten*

aanzien van minderheden, waaronder Roma, en haar beleid is gericht op de integratie van minderheden en niet op discriminatie of vervolging. Algemeen genomen is in Moldavië het kader voor de bescherming van de rechten van minderheden aanwezig en worden de rechten van de minderheden ook gerespecteerd. De mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa schrijft in een rapport van maart 2020 dat de Moldavische autoriteiten, met ondersteuning vanuit internationale organisaties, de voorbije jaren inspanningen hebben geleverd om de inclusie van Roma in de maatschappij te verbeteren. Dat deden zij aan de hand van nationale actieplannen. Het eerste actieplan voor de periode 2011-2015 beoogde de introductie van bemiddelaars van de Roma-gemeenschap (community mediators). Het tweede actieplan voor de periode 2016-2020 legde de focus op onderwijs, tewerkstelling, huisvesting, sociale bescherming, cultuur, gemeenschapsontwikkeling en deelname aan de besluitvorming. Het derde actieplan voor de periode 2021-2024 is onder andere gericht op de bestrijding van discriminatie met behulp van de Equality Council en de Audiovisual Council (die reageert op haatspraak in de media). De Moldavische ngo Roma National Center (Centrul Național al Romilor, CNR) voert een project uit dat ondersteund wordt door de Raad van Europa om ervoor te proberen zorgen dat Roma (en andere etnische minderheden) die het slachtoffer zijn van discriminatie, haatspraak en haatmisdrijven een betere toegang krijgen tot het rechtswezen en kunnen rekenen op gratis rechtsbijstand, advies en geschillenbeslechting. Ofschoon meer aandacht dient uit te gaan naar de concrete implementatie van dergelijke strategieën, werd dankzij diverse initiatieven toch reeds vooruitgang geboekt. Zo noteerde de Internationaal Labour Organization in een rapport van 2018 dat de aanstelling van een Roma als raadgever sociale kwesties voor de eerste minister in 2012 een positief signaal was. Recent stelde de mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa een verbetering vast wat betreft de toegang tot onderwijs voor Roma-kinderen, wat grotendeels te danken is aan het werk van de Roma-bemiddelaars en civil society. Er dient benadrukt te worden dat de integratie van Roma onder meer in het onderwijs en op de arbeidsmarkt en de verbetering van hun levensomstandigheden niet van de ene op de andere dag gerealiseerd kunnen worden, doch een werk van lange adem betreffen. Er kan in dit verband evenwel niet voorbijgegaan worden aan het feit dat hiertoe de afgelopen jaren in Moldavië diverse stappen werden ondernomen.”

In de bestreden beslissing wordt dan ook terecht als volgt besloten: “Er kan hieruit geconcludeerd worden dat mogelijke gevallen van discriminatie binnen de Moldavische context in het algemeen niet beschouwd kunnen worden als een vervolging in de zin van de Conventie van Genève. Om te oordelen of discriminatoire maatregelen op zich een vervolging in de zin van de Conventie betekenen, dienen immers alle omstandigheden in overweging te worden genomen. Het ontzeggen van bepaalde rechten en een discriminerende bejegening houden op zich geen vervolging in vluchtelingenrechtelijke zin in. Om tot de erkenning van de status van vluchteling te leiden moeten het ontzeggen van rechten en de discriminatie van die aard zijn dat zij aanleiding geven tot een toestand die gelijkgeschakeld kan worden met een vrees in vluchtelingenrechtelijke zin. Zulks houdt in dat de gevreesde problemen dermate systematisch en ingrijpend zijn dat fundamentele mensenrechten worden aangetast waardoor het leven in het land van herkomst ondraaglijk wordt. Eventuele problemen van discriminatie in Moldavië hebben echter niet die aard, intensiteit en draagwijdte om als vervolging te worden beschouwd, tenzij eventueel in bijzondere, zeer uitzonderlijke omstandigheden.”

Gelet op bovenstaande informatie omtrent de algemene situatie voor Roma in Moldavië, die blijkt uit de “COI Focus betreffende “Moldavië. De Roma-minderheid” d.d. 4 maart 2022 (zie administratief dossier, stuk 6, map landeninformatie), en zoals bevestigd in de “COI Focus betreffende “Moldavië. Algemene situatie” d.d. 22 februari 2024 (bijgebracht bij aanvullende nota van 10 september 2024), treedt de Raad de commissaris-generaal bij in haar conclusie dat mogelijke gevallen van discriminatie binnen de Moldavische context in het algemeen niet die aard, intensiteit en draagwijdte hebben om als vervolging te worden beschouwd, tenzij eventueel in bijzondere, zeer uitzonderlijke omstandigheden.

In de bestreden beslissing wordt bovendien nog dienstig verwezen naar de in Moldavië beschikbare beschermingsmogelijkheden waarop Roma beroep kunnen doen in geval van problemen van discriminatie: “Bovendien kan geenszins zonder meer afgeleid worden dat de Moldavische autoriteiten niet bij machte of onwillig zijn om in deze problematiek op te treden en bescherming te bieden. Naast een klacht bij de politie, bestaat de mogelijkheid om andere kanalen aan te spreken om eventuele gevallen van discriminatie aan te kaarten. Zo kan de Moldavische ombudsman aanvragen van individuen met betrekking tot schendingen van mensenrechten en vrijheden onderzoeken en is het mogelijk om via de website van de Equality Council een klacht in te dienen over discriminatie. Voorts zijn er verschillende Roma-organisaties actief in Moldavië. Enkele van deze organisaties hebben zich verenigd onder de Voice of Roma Coalition of Coalita Vocea Romilor. Deze organisaties monitoren de implementatie van de verschillende actieplannen en streven ernaar om de situatie voor Roma te verbeteren en komen op voor hun rechten.”

De informatie waarnaar verzoeksters in hun verzoekschrift verwijzen, dewelke deels dezelfde dan wel geheel in dezelfde lijn ligt als de informatie waarop de bestreden beslissing is gesteund, werpt geen ander licht op bovenstaande vaststellingen.

Gelet op bovenstaande bevindingen kunnen verzoeksters niet volstaan met een loutere verwijzing naar de algemene situatie voor Roma in Moldavië om aan te tonen dat zij in Moldavië werkelijk worden bedreigd en vervolgd dan wel een reëel risico op het lijden van ernstige schade lopen en/of dat het hen in Moldavië aan nationale bescherming ontbeert. Zij dienen zulks in concreto aan te tonen, alwaar zij echter in gebreke blijven.

5.6. Immers treedt de Raad de commissaris-generaal bij waar deze inzake de door verzoeksters aangehaalde problemen besluit dat verzoeksters er in concreto niet in slagen het aannemelijk te maken dat er in hun hoofde sprake is van een gegronde vrees voor vervolging, dan wel een reëel risico op het lijden van ernstige schade:

“U gaf een aantal voorbeelden van hoe u in het dagdagelijkse leven discriminatie ondervond. U vertelde dat Roma’s in de regio niet toegelaten werden tot het medische centrum, dat zij te woord gestaan werden via het raam. Dit in tegenstelling tot de Moldaviërs, die via de achteringang wel toegelaten werden in het ziekenhuis. (npo p. 8) Deze situatie kaderde echter in context van de coronapandemie, toen er overal ter wereld bepaalde voorschriften golden. U zei immers dat de situatie normaal was toen er geen corona was. Jullie wachtten toen in de rij zoals gewoonlijk en gingen vervolgens naar binnen. (npo p. 9) Er is hier dus geen sprake van gerichte discriminatie op het vlak van gezondheidszorg, maar eerder een specifieke en tijdelijke situatie waarin bepaalde veiligheidsvoorschriften van kracht waren. U toonde tijdens het persoonlijk onderhoud drie video’s over het conflict tussen Moldaviërs en Roma’s dat zich afspeelde in de zomer van 2021 waarbij er een steen op de rug van uw dochter belandde. U was zelf echter niet aanwezig tijdens dit incident. (npo p. 3, 4, 9) Het feit dat er een conflict was tussen de twee groepen, toont evenwel niet aan dat er in uw hoofde een gegronde vrees op vervolging in.

Naast bovenstaande, haalde u ook een aantal socio-economische motieven aan – zijnde het feit dat u geen inkomen had, geen job, dat uw kinderen daardoor ook niet naar school konden en dat u geen huis heeft om naar terug te keren. – Een jaar na het overlijden van uw echtgenoot heeft u geprobeerd om hulp te krijgen van de overheid omdat u weduwe bent en alleenstaande moeder. Ze gaven u de hulp echter niet, omdat u nooit officieel getrouwd bent geweest en u dus geen huwelijksakte kon voorleggen. U verklaarde dat de overheid wel hun eigen mensen helpt. Echter, uit uw verklaringen blijkt dat het probleem de afwezigheid was van een huwelijksakte, en niet uw etnische achtergrond. (npo p. 7, 10, 11)

U had geen inkomen in Moldavië nadat uw man overleed. Roma worden niet aangenomen en krijgen geen werk omdat ze niet geschoold zijn. (npo p. 5) In 2018 probeerde u zich te registreren op de ‘jobmarkt’ om werk te vinden. U gaf initieel aan dat ze u nooit hebben geholpen, ‘ze zijn zo niet’. (npo p. 7) Later bleek echter dat er sprake was van een fout in de administratie waardoor u niet correct werd geregistreerd. Men vertelde u dat u de registratieprocedure opnieuw moest doorlopen, maar dat heeft u niet gedaan. (npo p. 7, 10, 11) Er kan niet gesteld worden dat u hier niet geholpen werd omdat ze dat niet zouden willen omwille van uw Roma-achtergrond. Het gaat eerder om een administratief proces dat doorlopen diende te worden, waarvan u ook op de hoogte werd gesteld. Uiteindelijk was het aan u om de nodige stappen te ondernemen om zich te registreren op de jobmarkt en op die manier uw kansen te vergroten om een job te vinden.

U heeft geprobeerd om uw kinderen in te schrijven in de school van Otaci. Tijdens de oudervergadering gaf de leerkracht aan dat alle ouders per kind 400 lei moesten geven om de klaslokalen in orde te brengen. U had dit bedrag echter niet, waardoor u uw kinderen uiteindelijk niet naar school stuurde. (npo p. 7, 8) Uit uw verklaringen wordt duidelijk dat de leerkrachten aan iedereen 400 lei vroegen en dat dit geen uiting van discriminatie was. Het is uiteraard betreurenswaardig dat u omwille van uw financiële situatie uw kinderen niet naar school kon sturen, maar het is niet zo dat uw kinderen geen toegang hadden tot het onderwijs omwille van hun Romaachtergrond op zich.

Waar u stelde dat u in Moldavië geen plaats hebt om te wonen, gezien uw ouderlijke huis de eigendom van uw jongste broer is geworden en gezien het huis in slechte staat is (npo p. 6), zij er vooreerst op gewezen dat u met geen enkel stuk aantoonde dat uw ouderlijke huis daadwerkelijk onbewoonbaar is. Daarenboven heeft u de laatste tien jaar in Moldavië steeds in dat huis gewoond, ook na het overlijden van uw moeder, tot aan uw vertrek naar Oostenrijk in december 2021. (npo p. 5, 6) Volledigheidshalve kan nog toegevoegd worden dat het al dan niet hebben van een woonplaats een kwestie is die vreemd is aan de conventie van Genève. Door uw bewering dat u geen plaats hebt om naar terug te keren in Moldavië, maakt u dus geen nood aan internationale bescherming aannemelijk.

In de zomer van 2021 vond er een incident plaats met uw buurman. Hij kwam in dronken toestand met een mes op jullie poort bonken. U riep hem toe dat u de politie zou bellen als hij niet zou vertrekken. Uiteindelijk heeft u niet gebeld. (npo p. 8) Deze gebeurtenis is niet zwaarwichtig of ernstig genoeg zodat er sprake zou zijn van vervolging in de vluchtelingrechtelijke zin, noch ernstige schade veroorzaakt zoals bedoeld in de context van subsidiaire bescherming. Daar komt nog bij dat indien u vond dat u gevaar liep, u beroep had kunnen doen op de politie. Uit uw verklaringen bleek dat u het zelf niet nodig achtte dat te doen. (npo p. 8)”

Wat betreft hun problemen inzake toegang tot gezondheidszorg wijzen verzoeksters in het verzoekschrift op het vernederend karakter van bepaalde maatregelen ten tijde van de COVID-pandemie in samenhang met de objectieve informatie over de discriminatie waarvan Roma het slachtoffer zijn bij toegang tot

gezondheidszorg, vaak van financiële aard, en het feit dat Roma worden beschouwd als vectoren van ziekten, vooral wanneer zij in het buitenland hebben gewoond. Wat betreft hun problemen inzake toegang tot sociale uitkering wijzen verzoeksters in het verzoekschrift op indirecte discriminatie vermits Roma vaak enkel op religieuze en traditionele wijze huwen en dit huwelijk niet burgerlijk laten registreren waardoor zij geen huwelijksakte kunnen voorleggen om een sociale uitkering te bekomen. Wat betreft hun problemen inzake toegang tot de arbeidsmarkt wijzen verzoeksters in het verzoekschrift op het kwetsbaar profiel van eerste verzoekende partij als Roma, vrouw en analfabeet en op haar wantrouwen tegenover de gemeentelijke autoriteiten wegens de haatdragende retoriek en de stelselmatige discriminatie jegens Roma. Wat betreft hun problemen inzake toegang tot onderwijs wijzen verzoeksters in het verzoekschrift op het indirecte 'cascade'- aspect van de discriminatie gelet op het feit dat eerste verzoekende partij haar kinderen niet op een school heeft kunnen inschrijven omdat zij geen inkomen had en zij geen inkomen had omdat haar een financiële uitkering was geweigerd en zij wegens haar analfabetisme geen baan kon vinden. Wat betreft hun problemen inzake toegang tot huisvesting leggen verzoeksters bij hun verzoekschrift twee foto's neer om aan te tonen dat hun huis onbewoonbaar is. Het feit dat het huis onbewoonbaar is geworden, was het gevolg van de catastrofale financiële situatie waarin verzoeksters zich bevonden en van het lage pensioen dat de ouders van eerste verzoekende partij ontvingen, waardoor zij hun huis niet naar behoren konden onderhouden. Bovendien wijzen ze op het feit dat eerste verzoekende partij verstoken was van elke vorm van bijstand toen haar echtgenoot overleed en zij nooit enige vorm van bijstand voor huisvesting heeft verkregen. Wat betreft het gevecht tussen een groep Moldaviërs en een groep Roma's in de zomer van 2021 waarbij een steen op de rug van tweede verzoekende partij belandde en wat betreft het probleem van verzoeksters met de buurman, stellen verzoeksters in het verzoekschrift dat zij geen of ontoereikend beroep konden doen op de bescherming van de politie.

Met hun betoog in hun verzoekschrift door het herhalen van hun problemen van discriminatie alsook te wijzen op hun kwetsbaar profiel vanwege hun Roma-origine, hun vrouw-zijn en het gebrek aan scholing, doen verzoeksters echter op geen enkele wijze in concreto afbreuk aan de vaststelling dat zij niet aantonen dat de discriminatie waarvan zij het slachtoffer werden en/of zullen worden in geval van terugkeer naar Moldavië dermate systematisch en ingrijpend is dat fundamentele mensenrechten worden aangetast waardoor het leven in Moldavië voor hen ondraaglijk is. Evenmin maken zij aannemelijk dat zij bij eventuele problemen omwille van hun Roma-origine geen beroep zouden kunnen doen op de nationale autoriteiten teneinde de nodige bescherming te verkrijgen.

5.7. Wat betreft nog hun vrees voor het risico dat er een conflict uitbreekt in Moldavië, treedt de Raad de commissaris-generaal bij in navolgende motivering, die door verzoeksters geheel ongemoeid wordt gelaten: *"U haalde een vrees aan voor een toekomstige oorlog in Transnistrië. Via het nieuws vernam u dat er spanningen zijn en dat er oorlog zal uitbreken. (np. 9) Er dient te worden vastgesteld dat uw vrees voor het risico dat er een conflict uitbreekt in Moldavië, uitsluitend gebaseerd is op veronderstellingen van uw kant. U levert namelijk geen enkel tastbaar bewijs dat erop wijst dat het huidige conflict in Oekraïne zich naar het Moldavische grondgebied zou kunnen uitbreiden.*

Het Commissariaat-generaal wijst erop dat het niet de taak van de asielinstanties is om in abstracto, op louter hypothetische basis te beslissen: de verzoeker moet in concreto bewijzen dat hij persoonlijk een gegronde vrees voor vervolging koestert of een reëel risico op ernstige schade loopt, of dat hij behoort tot een groep die volgens de beschikbare informatie over zijn land systematisch wordt blootgesteld aan dergelijke vervolging of schade. Bijgevolg kan uw vrees voor een gewapend conflict in Moldavië door het Commissariaat-generaal niet als gegronde worden beschouwd."

5.8. Het neergelegde document over de opleiding van eerste verzoekende partij in België, kan bovenstaande vaststellingen niet wijzigen.

5.9. Uit hetgeen voorafgaat dient te worden besloten dat verzoeksters de vluchtelingenstatus met toepassing van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet, noch de subsidiaire beschermingsstatus met toepassing van artikel 48/4, § 2, a) en b) van de voormelde wet kan worden toegekend.

5.10. De subsidiaire beschermingsstatus kan niettemin worden verleend indien het aannemelijk is dat verzoeksters een reëel risico op ernstige schade lopen met toepassing van artikel 48/4, § 2, c) van de Vreemdelingenwet. Verzoeksters tonen evenwel niet aan dat er heden in Moldavië een situatie heerst van willekeurig geweld ingevolge een internationaal of binnenlands gewapend conflict die een ernstige bedreiging van hun leven of hun persoon impliceert. Verzoeksters brengen geen concrete elementen in die zin aan, noch beschikt de Raad over algemeen bekende informatie waaruit dit blijkt.

In hoofde van verzoeksters kan derhalve geen reëel risico op het lijden van ernstige schade in de zin van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet in aanmerking worden genomen.

5.11. Tenslotte voeren verzoeksters aan dat het zorgvuldigheidsbeginsel werd geschonden omdat aan tweede verzoekende partij die op eigen verzoek als minderjarige werd gehoord op het CGVS, geen vragen

waren gesteld, dat haar enkel na tussenkomst van haar advocaat werd gevraagd wat haar vrees was bij terugkeer naar Moldavië en dat het onderhoud slechts zestien minuten had geduurd.

Uit het administratief dossier blijkt dat tweede verzoekende partij bij mail van 5 maart 2024 had gevraagd om als minderjarige op grond van artikel 57/1, §1, tweede lid van de Vreemdelingenwet te worden gehoord. Op 28 maart 2024 werd zij gehoord maar tijdens het gesprek met de protection officer gaf ze aanvankelijk aan dat ze niets te zeggen had, dat ze geen weet had van het verzoek om gehoord te worden en dat haar sociaal assistent waarschijnlijk dit verzoek had verstuurd. Pas na tussenkomst van haar advocaat haalde tweede verzoekende partij problemen in Moldavië aan omwille van haar Roma-origine wat betreft toegang tot de arbeidsmarkt, de woonmarkt, de gezondheidszorg en het onderwijs. Ook maakte ze melding van een man die drie huizen van Roma had aangevallen en dat ze zelf betrokken was geraakt in een gevecht met andere Moldaviërs waarbij ze een steen tegen haar rug had gekregen. Op het einde van dit gesprek gaf ze aan dat ze niets meer had toe te voegen. Uit het voorgaande blijkt dat aan tweede verzoekende partij wel degelijk de mogelijkheid werd geboden om te worden gehoord op grond van artikel 57/1, §1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, dit in aanwezigheid van haar advocaat en een tolk die het Russisch machtig is. Een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel kan niet worden vastgesteld.

Het zorgvuldigheidsbeginsel legt de commissaris-generaal de verplichting op om haar beslissingen zorgvuldig voor te bereiden en deze te steunen op een correcte feitenvinding. Uit het administratief dossier blijkt dat eerste verzoekende partij op het CGVS uitvoerig werd gehoord. Tijdens dit persoonlijk onderhoud kreeg zij de mogelijkheid haar vluchtredenen uiteen te zetten en haar argumenten kracht bij te zetten, kon zij nieuwe en/of aanvullende stukken neerleggen en kon zij zich laten bijstaan door haar advocaat, dit alles in aanwezigheid van een tolk die het Russisch machtig is. De Raad stelt verder vast dat de commissaris-generaal zich voor het nemen van de bestreden beslissing heeft gesteund op alle gegevens van het administratief dossier, op algemeen bekende gegevens over het voorgehouden land van herkomst van verzoeksters en op alle dienstige stukken. Dat de commissaris-generaal niet zorgvuldig tewerk is gegaan kan derhalve niet worden bijgetreden.

5.12. Uit wat voorafgaat blijkt dat in hoofde van de commissaris-generaal door de Raad geen kennelijke beoordelingsfout kan worden ontwaard.

6. Conclusie

Uit wat voorafgaat blijkt dat er geen essentiële elementen ontbreken waardoor de Raad niet over de grond van het beroep zou kunnen oordelen. Verzoeksters hebben evenmin aangetoond dat er een substantiële onregelmatigheid aan de bestreden beslissing zou kleven in de zin van artikel 39/2, § 1, tweede lid, 2° van de Vreemdelingenwet. De Raad ziet geen redenen om de bestreden beslissing te vernietigen en de zaak terug te zenden naar het CGVS. Overig aangevoerde schendingen kunnen hier, gelet op het voorgaande, dan ook evenmin leiden tot een vernietiging van de bestreden beslissing.

Bovenstaande vaststellingen volstaan om te besluiten dat verzoeksters niet als vluchteling kunnen worden erkend in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet, noch in aanmerking komen voor de toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus in de zin van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De verzoekende partijen worden niet erkend als vluchteling.

Artikel 2

De subsidiaire beschermingsstatus wordt de verzoekende partijen geweigerd.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op vierentwintig december tweeduizend vierentwintig door:

V. HOEFNAGELS,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

K. VERHEYDEN,

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

K. VERHEYDEN

V. HOEFNAGELS